ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 21. aprīlī [1]

I — Ievads

1. Šinī lietā Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka Austrijas Republika nav izpildījusi savus pienākumus, ko tai uzliek 1992. gada 18. jūnija Padomes Direktīva 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanai [2], saskaņā ar kuru Mēdlingas pilsētas līguma par atkritumu apglabāšanu slēgšanas tiesību piešķiršana neatbilda šīs direktīvas 8. pantā, 11. panta 1. punktā un 15. panta 2. punktā paredzētajiem procedūras un izsludināšanas noteikumiem.

1 — Oriģinālvaloda — holandiešu.

2 — OV L 209, 1. lpp.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Direktīvas atbilstošās tiesību normas*

2. Komisija uzskata, ka nav izpildīti pienākumi, ko uzliek direktīvas 8. pants, 11. panta 1. punkts un 15. panta 2. punkts. Turklāt šajā gadījumā arī ir jāņem vērā 1. panta a), b) un c) apakšpunktā minētās definīcijas.

3. Saskaņā ar Direktīvas 92/50 1. punkta a) apakšpunktu "valsts pakalpojumu [publiskā iepirkuma] līgumi" ir "līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp pakalpojumu sniedzēju un līgumslēdzēju iestādi [..]". Saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta b) apakšpunktu "līgumslēdzējas iestādes" ir "valsts, reģionālas vai vietējas iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas iestādes vai publisko tiesību subjekti [..]". Visbeidzot,

1. panta c) apakšpunkts definē "pakalpojumu sniedzējus" kā "tādas fiziskas vai juridiskas personas, tostarp arī publisko tiesību subjektus, kas piedāvā pakalpojumus [..]".

4. Direktīvas 92/50 8. pants paredz: "Līgumus, kuru priekšmets ir I A pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, piešķir saskaņā ar III līdz VI sadaļas noteikumiem". Direktīvas 11. panta 1. punkts paredz: "Piešķirot [tiesības slēgt] valsts pakalpojumu [publiskā iepirkuma] līgumus, līgumslēdzējas iestādes piemēro procedūras, kas noteiktas 1. panta d), e) un f) apakšpunktā un pielāgotas šai direktīvai". Šajos noteikumos minētās procedūras ir "atklātas procedūras", "slēgtas procedūras" un "sarunu procedūras". Direktīvas 92/50 15. panta 2. punkts noteic, ka "Līgumslēdzējas iestādes, kas vēlas piešķirt [tiesības slēgt] valsts pakalpojumu [publiskā iepirkuma] līgumus ar atklātu, slēgtu vai sarunu procedūru gadījumos, kas minēti 11. pantā, šo nodomu dara zināmu paziņojumā".

5. Direktīvas I A pielikuma 16. kategorijā ietverta "notekūdeņu un atkritumu aizvākšana; sanitārijas un līdzīgi pakalpojumi".

B — *Valsts tiesību akti*

6. Lejasaustrijas pavalsts likuma par atkritumu apsaimniekošanu 9. panta 3. punkts (turpmāk tekstā — "reģionālais likums par atkritumiem") noteic, ka Lejasaustrijas pašvaldībām ir jānodrošina atkritumu savākšana un apsaimniekošana un tām ir jārada vai jānodrošina pieeja vajadzīgajām iekārtām saskaņā ar šī likuma noteikumiem. Saskaņā ar šī likuma 11. pantu katrai pašvaldībai ir jānodrošina, lai atkritumu savākšanas pakalpojumi tiktu sniegti un darbotos pienācīgi.

III — Fakti

7. 1999. gada 21. maijā Mēdlingas pilsētas pašvaldība nolēma izmantot juridiski neatkarīgu organizāciju, lai izpildītu tās likumā noteiktos pienākumus attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu. Uzņēmums *AbfallwirtschaftsGmbH* (turpmāk tekstā — "komercsabiedrība *Abfall*") bija izveidots šim nolūkam. Pašvaldības sēdes protokolā ir minēts, ka visas uzņēmuma daļas principā pieder Mēdlingas pilsētas pašvaldībai. Komercsabiedrības *Abfall* mērķis ir nodrošināt pakalpojumus, kas saistīti ar atkritumu ekoloģisko apsaimniekošanu, un veikt ar to saistīto komercdarbību, it īpaši atkritumu apglabāšanas jomā, kas ietver atkritumu apsaimniekošanas plāna izstrādi un attīstību, galvenokārt Mēdlingas pilsētai.

8. 1999. gada 16. jūnijā tika sagatavots dibināšanas lēmums. Komercsabiedrības pamatkapitāls pilnībā piederēja vienam dalībniekam, proti, Mēdlingas pilsētai.

9. 1999. gada 25. jūnijā Mēdlingas pilsēta nolēma piešķirt komercsabiedrībai *Abfall* tiesības apsaimniekot pašvaldības teritorijā atkritumus saskaņā ar reģionālo likumu par atkritumiem, federālo likumu par atkritumu apsaimniekošanu un pašvaldību noteikumiem par atkritumu apsaimniekošanu. Mēdlingas pilsēta arī piedāvāja izvēli pārņemt tos līgumus par atkritumu pārstrādi, kuri vēl nebija tanī laikā izbeigušies. Mēdlingas pilsētas un *Abfall* noslēgtais nomas līgums nodrošināja atkritumu apsaimniekošanai nepieciešamo aprīkojumu un personālu.

10. Atkritumu apsaimniekošanas līgums, ar kuru Mēdlingas pilsēta piešķīra ekskluzīvas tiesības komercsabiedrībai *Abfall* savākt un pārstrādāt atkritumus, stājās spēkā 1999. gada 15. septembrī. Līgums bija noslēgts uz nenoteiktu laiku un stājās spēkā ar atpakaļejošu datumu 1999. gada 1. jūlijā. Līgums noteic, ka Mēdlingas pilsēta apņemas maksāt komercsabiedrībai *Abfall* atlīdzību, kas ir noteikta samaksa par atkritumu tvertni vai konteineru, samaksājot par atkritumu savākšanu un pārstrādi, lieliem priekšmetiem, nepārstrādājamiem atkritumiem, atkritumiem, kas bioloģiski noārdās, un bīstamām vielām. Turklāt komercsabiedrība *Abfall* neslēdz līgumus ar citām pilsētām vai pilsētu apvienībām. Tomēr Mēdlingas pilsētas atkritumu savākšanas centrs sniedz pakalpojumus arī citiem privātiem atkritumu apglabāšanas uzņēmumiem saistībā ar mājsaimniecības atkritumu transportēšanu un presēšanu.

11. 1999. gada 15. septembrī nomas līgums par aprīkojumu un personālu, kas nepieciešams atkritumu apsaimniekošanai, stājās spēkā uz nenoteiktu laiku un ar atpakaļejošu spēku no 1999. gada 1. jūlija. Komercsabiedrībai *Abfall* ir jānodarbina pilsētas noteiktais personāls saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami norīkotajam personālam. Līgums noteic, ka Mēdlingas pilsēta ir nodevusi komercsabiedrībai *Abfall* tiesības dot personālam rīkojumus.

12. 1999. gada 1. oktobrī Mēdlingas pilsētas padome nolēma, ka pilsētai kā vienīgajam komercsabiedrības *Abfall* īpašniekam ir jānodod 49 % uzņēmuma daļu privātam uzņēmumam, proti, *Saubermacher DienstleistungsAktiengesellschaft* (turpmāk tekstā — "komercsabiedrība *Saubermacher*"). 1999. gada 1. oktobra pašvaldību padomes sēdes protokolā ir minēts, ka, pamatojoties uz pašvaldības padomes 1999. gada 25. jūnija lēmumu, bija organizētas vairākas tikšanās ar uzņēmumiem, pirmkārt ar komercsabiedrību *Saubermacher*, kura bija ieinteresēta kļūt par partneri komercsabiedrībā. Uzņēmumu priekšlikumi tika iesniegti *KPMG*, kas norā-

dīja, ka komercsabiedrības *Saubermacher* priekšlikums garantē vislabāko darbību.

13. 1999. gada 6. oktobrī dibināšanas lēmums tika grozīts, lai ļautu pieņemt lielāko daļu lēmumu ar vienkāršu balsu vairākumu. Turklāt kvorums tika noteikts 51 % no pamatkapitāla apmērā. Komercsabiedrības pārstāvību iekšējos un ārējos jautājumos nodrošinās vismaz divi valdes locekļi, kuriem kopīgi ir piešķirtas paraksta tiesības.

14. 1999. gada 13. oktobrī Mēdlingas pilsēta ar nodošanas līgumu nodeva 49 % savu daļu komercsabiedrībai *Saubermacher*.

15. Komercsabiedrība *Abfall* savu reālo darbību uzsāka tikai 1999. gada 1. decembrī, tas ir, pēc tam, kad komercsabiedrībai *Saubermacher* jau piederēja daļas šinī uzņēmumā.

16. No 1999. gada 1. decembra līdz 2000. gada 31. martam komercsabiedrība *Abfall* ekskluzīvi darbojās Mēdlingas pilsētas labā. Pēc tam, kad atkritumu centrāle bija izveidota, tā sniedza pakalpojumus arī trešajām personām. Pirmajā finanšu gadā, kas sākās 2000. gada 1. aprīlī, komercsabiedrības *Abfall* sniegto pakalpojumu apjoms Mēdlingas pilsētai bija 70 % līdz 80 % no tās apgrozījuma.

IV — Pirmstiesas procedūra

17. 2002. gada 20. martā Komisija nosūtīja brīdinājuma vēstuli Austrijas Republikai, norādot, ka Mēdlingas pilsēta nebija uzaicinājusi iesniegt piedāvājumus, piešķirot tiesības slēgt atkritumu savākšanas un apglabāšanas līgumu, kaut arī šis līgums bija jāuzskata par pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu Direktīvas 92/50 nozīmē. Austrijas Republika savā 2002. gada 23. jūnija vēstulē apstrīdēja šo apgalvojumu. Tā uzskata, ka atkritumu savākšanas un apglabāšanas līgumu piešķiršana komercsabiedrībai *Abfall* neietilpst pakalpojumu publiskā iepirkuma direktīvas jomā, jo juridiski tā ir tā saucamā iekšējā (*in-house*) darbība.

18. Tā kā šo atbildi Komisija uzskatīja par neapmierinošu, tā 2003. gada 3. aprīlī nosūtīja Austrijas Republikai argumentētu atzinumu. Tā kā Austrijas Republika savā atbildē uz argumentēto atzinumu tikai atkārtoja argumentus, kurus tā bija minējusi atbildē uz brīdinājuma vēstuli, Komisija 2004. gada 28. janvārī cēla šo prasību.

19. Komisija prasa, lai Tiesa:

— atzītu, ka, Mēdlingas pilsētai noslēdzot līgumu par atkritumu apglabāšanu, ne-

ievērojot procedūras un līguma izsludināšanas noteikumus, ko paredz Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanai 8. pants, 11. panta 1. punkts un 15. panta 2. punkts, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva;

— piespriestu Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20. Austrijas Republika uzskata, ka prasība ir jānoraida kā nepieņemama vai pakārtoti kā nepamatota.

V — Lietas dalībnieku argumenti un vērtējums

A — *Par pieņemamību*

1) Lietas dalībnieku viedokļi

21. Austrijas Republika savā iebildumu rakstā apstrīd prasības pieņemamību. Tā uzskata, ka Komisija, pirmkārt, nav skaidri izklāstījusi, kāpēc tā uzskata atkritumu apglabāšanas līguma noslēgšanu par Direktīvas 92/50 pārkāpumu. No tā izriet, ka Komisija nav ievērojusi principu, ka prāvas priekšmetam ir jābūt skaidri norādītam. Tādējādi Komisija nav izpildījusi pirmstiesas procedūras mērķi, proti, sniegt attiecīgajai dalībvalstij iespēju sevi aizstāvēt. Otrkārt, Komisija ir pārkāpusi pamatprincipu, ka tai ir jāsniedz pierādījumi par pienākumu neizpildi. Treškārt, Komisijas prasība ir balstīta uz nepareizu juridisko pamatu.

22. Austrijas valdība uzskata, ka pasākumi, kuri noveda pie līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas komercsabiedrībai *Abfall*, ir jāvērtē neatkarīgi viens no otra. Ja šāds novērtējums ir veikts, tas noved pie slēdziena, ka Direktīva 92/50 nav piemērojama. Pirmais posms — komercsabiedrības *Abfall* dibināšana, kas 100 % apmērā pieder Mēdlingas pilsētai, nav darbība, uz kuru attiecas noteikumi par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Arī otrais posms — līguma par atkritumu apglabāšanas noslēgšana starp Mēdlingas pilsētu un komercsabiedrību *Abfall* — nav Direktīvas 92/50 pārkāpums, jo ietver tā saucamo iekšējo (*in-house*) darbību. Trešais posms, kurā Mēdlingas pilsēta pārdeva komercsabiedrības *Abfall* 49 % daļu privātam uzņēmumam, arī neietilpst noteikumu par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu piemērošanas jomā. Tādēļ šinī

lietā nepastāv Direktīvas 92/50 noteikumu pārkāpums, un līguma slēgšanas tiesību piešķiršana komercsabiedrībai *Abfall* ir jāvērtē saskaņā ar EKL noteikumiem (atbalsta piešķiršanas noteikumi).

23. Komisija būtu varējusi pamatot Direktīvas 92/50 pārkāpumu tikai tad, ja tā par pamatu būtu ņēmusi vienu no šādām divām premisām, proti, vai nu dažādie posmi, kas noveda pie komercsabiedrības *Abfall* dibināšanas un pēc tam tās nodošanas privātam uzņēmumam, *de facto* bija izmantoti, lai apietu Direktīvas 92/50 piemērošanu, vai arī daļu pārdošana slēpj līguma, kurš būtu jāuzskata par publisku iepirkumu, slēgšanas tiesību piešķiršanu privātam uzņēmumam. Tomēr Komisija nav izdarījusi nevienu paziņojumu, balstoties uz kādu no šīm premisām.

25. Komisija apstrīd Austrijas valdības viedokli. Tā uzskata, ka atkritumu apglabāšanas līguma piešķiršana komercsabiedrībai *Abfall*, kurā līdzdalību ieguva komercsabiedrība *Saubermacher*, nevar tikt mākslīgi sadalīta trīs posmos. Šinī sakarā tā atsaucas uz to, ka savā brīdinājuma vēstulē (13. punkts) tā paziņoja, ka līguma piešķiršana komercsabiedrībai *Abfall*, kas sākotnēji 100 % piederēja Mēdlingas pilsētai, bija tikai pārejas posms, lai izveidotu uzņēmumu ar jauktu kapitālu, kas sekoja 49 % daļu nodošanai privātam uzņēmumam. Tas izriet no fakta, ka 1999. gada 25. jūnija pilsētas padomes sēdei sekoja sarunas ar daļu iegušanā ieinteresētajiem uzņēmumiem. Īsais laika periods starp līguma noslēgšanu ar komercsabiedrību *Abfall* un lēmumu nodot daļas — divas nedēļas — parāda, ka Mēdlingas pilsētas pašvaldības nodoms no paša sākuma bija pakalpojumu uzticēt uzņēmumam, kurā privātam uzņēmumam piederētu liels skaits daļu. Tādēļ Austrijas valdība nevar atsaukties uz to, ka tā nezināja prasības priekšmetu.

2) Vērtējums

24. Turklāt pirmstiesas procedūrā Komisija nav paziņojusi, ka tā uzskata, ka atkritumu apglabāšanas līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, no vienas puses, un 49 % daļu nodošana un statūtu maiņa, no otras puses, veidotu vienotu darbību. Turklāt Komisija nav sniegusi pierādījumus saviem iebildumiem un it īpaši nav pierādījusi, ka Mēdlingas pilsēta būtu centusies apiet likumu. Visbeidzot, pirmo reizi šis iebildums tika pieminēts tās replikā.

26. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai jebkurā prasībā, kas iesniegta saskaņā ar EKL 226. pantu, ir jānorāda precīzi iebildumi, par ko ir prasīts Tiesai lemt, un vismaz kopsavilkuma veidā ir jānorāda juridiskie un

faktiskie pamati, uz ko šie iebildumi ir balstīti.

27. Tāpat kā Komisijas brīdinājumam dalībvalstij un tāpat kā Komisijas sniegtajam argumentētajam atzinumam, kurš nosaka strīda priekšmetu, prasības pieteikumam ir jādod iespēja iesaistītajai dalībvalstij aizstāvēt sevi un apstrīdēt visus iebildumus, ko pret to cēlusi Komisija.

28. Judikatūra nepieļauj prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi izskatīšanas uzsākšanu, kura balstās uz prasības pieteikumu, kurā nav ievērotas aizstāvības tiesības, ja iebildumi nav norādīti pietiekami precīzi vai tiem nav juridisku vai faktisku pamatu [3].

29. Šinī lietā Komisija skaidri norādīja pirmstiesas procedūrā, kāpēc tā uzskata, ka Austrijas valdība nav izpildījusi Direktīvā 92/50 minētos procesuālos noteikumus, noslēdzot atkritumu apglabāšanas līgumu. Tā pārbaudīja faktiskos apstākļus, kas noveda pie atkritumu apglabāšanas līguma piešķiršanas, un juridiskos pamatus, uz kuriem bija balstīts pārkāpums.

3 — Skat., *inter alia*, 1998. gada 29. septembra spriedumu lietā C-191/95 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-5449. lpp., 55. punkts); un 1999. gada 22. aprīļa spriedumu lietā C-340/96 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, I-2023. lpp., 36. punkts).

30. Cita starpā Komisija no faktiem, kas attiecas uz līguma noslēgšanu, un apstākļiem, kādos komercsabiedrība *Saubermacher* ieguva daļas komercsabiedrībā *Abfall*, secināja, ka šinī gadījumā pastāvēja līgums, uz kuru attiecas Direktīva 92/50. Tādējādi prāvas priekšmets bija skaidri noteikts.

31. Tātad Austrijas valdības sūdzība, ka Komisija nav noteikusi prāvas priekšmetu, nav pamatota.

32. Citi Austrijas valdības minētie iebildumi par nepieņemamību attiecas uz lietu pēc būtības. Es tos analizēšu turpmāk savā vērtējumā par lietas būtību.

33. No iepriekš minētā izriet, ka Austrijas valdības iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

B — *Lietas būtība*

1) Lietas dalībnieku viedoklis

34. Savā prasībā Komisija uzskata, ka Mēdlingas pilsētas pašvaldība kā vietējās varas

iestāde ir jāuzskata par līgumslēdzēju iestādi Direktīvas 92/50 1. panta b) apakšpunkta nozīmē. Atkritumu apglabāšana ir pakalpojums, kurš ietilpst direktīvas I A pielikuma 16. kategorijā. Tādēļ līguma par šī pakalpojuma sniegšanu slēgšanas tiesības ir jāpiešķir saskaņā ar III līdz VI sadaļas noteikumiem. Turklāt atkritumu apglabāšanas līgums pārsniedz 200 000 SDR norēķinu vienību robežvērtību, kā noteikts Direktīvas 92/50 7. panta 1. punkta a) i) apakšpunktā, kas grozīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 13. oktobra Direktīvas 97/52/EK 1. panta 1. punktu, kas groza Direktīvu 92/50/EEK, Direktīvu 93/36/EEK un Direktīvu 93/37/EEK par to, kā koordinēt procedūras, ar ko piešķir attiecīgi pakalpojumu valsts līgumus, piegāžu valsts līgumus un būvniecības valsts līgumus [pakalpojumu, piegādes un būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras] [4]. Tātad Direktīvas 92/50 11. panta 1. punktā minētie procesuālie noteikumi un 15. panta 2. punktā minētie izsludināšanas noteikumi ir piemērojami pilnībā.

35. Šinī lietā Komisija uzskata, ka nepastāv iekšējas attiecības starp Mēdlingas pilsētu un komercsabiedrību *Abfall*. Lai atbalstītu šo viedokli, tā atsaucas uz spriedumu lietā *Teckal* [5]. Šinī spriedumā Tiesa nolēma, ka direktīvas par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu nepiemēro gadījumos, kuros "vietējā iestāde īsteno kontroli pār iesaistīto personu, līdzīgā veidā, kā tā kontrolē savus dienestus". Ja līgumslēdzēja iestāde nebija nodomājusi savus pienākumus uzticēt trešajai personai, bet tikai pārdalīt tās pienākumus savos ietvaros, direktīvas par pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu nav piemērojamas. Taču, līdzko privātam uzņēmumam pieder komercsabiedrības — uzvarējušā pretendenta — daļas, līgumslēdzēja iestāde vairs nevar īstenot kontroli līdzīgā veidā, kā tā kontrolē savus dienestus. Privāta uzņēmuma dalība mazākumdalībnieka veidā ir pietiekoša, lai izslēgtu iekšēju attiecību pastāvēšanu.

36. Turklāt Komisija norāda, ka komercsabiedrības *Saubermacher* mazākumdalība nozīmē, ka tā ieguva nozīmīgas veto tiesības un pilnvaras iecelt vienu no diviem identiski tiesīgiem valdes locekļiem:

— komercsabiedrībai *Saubermacher* ir veto tiesības tādu nozīmīgu lēmumu pieņemšanā, kas attiecas uz komercsabiedrību *Abfall*, kā pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana, tās statūtos noteikto darbības mērķu grozīšana, uzņēmuma daļu apvienošana vai pārdošana;

— ieceļot vienu no diviem valdes locekļiem, komercsabiedrība *Saubermacher* īsteno savu ietekmi pār komercsabiedrību *Abfall*, jo abi valdes locekļi kopīgi vada un pārstāv uzņēmumu tā iekšējās

4 — OV L 328, 1. lpp.

5 — Skat. 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā C-107/98 *Teckal* (*Recueil*, I-8121. lpp., 50. punkts).

un ārējās attiecībās un tiem kopīgi ir paraksta tiesības. Turklāt valdes locekļu rīcībai nav vajadzīgs iepriekšējs kopsapulces lēmums.

37. Austrijas valdība uzskata, ka atkritumu apglabāšanas līguma noslēgšana ar komercsabiedrību *Abfall* neietilpst Direktīvas 92/50/EEK piemērošanas jomā, jo šajā gadījumā runa ir par iekšēju darbību. Pēc tās domām, privātpersonas dalība uzņēmumā nenozīmē, ka tur nevarētu būt iekšējas attiecības. Izšķirošā pazīme ir līgumslēdzējas puses partnera "neatkarības pakāpe", šinī gadījumā komercsabiedrības *Abfall*, bet nevis privāta partnera iespējamā ietekme šinī uzņēmumā. Šinī lietā komercsabiedrībai *Abfall* nav un nebija neatkarīga lēmumu pieņemšanas spēka ne laikā, kad līgums tika noslēgts, ne arī patlaban.

38. Pēc Austrijas valdības domām, noslēgtais līgums starp līgumslēdzējas iestādi un pakalpojuma sniedzēju nav līgums Direktīvas 92/50 1. panta a) apakšpunkta nozīmē, jo līgumslēdzēja iestāde ir spējīga ietekmēt veidu, kādā pakalpojuma sniedzējs darbojas, un tātad tam trūkst autonomijas [6].

6 — Skat. arī ģenerāladvokāta Ležē (*Léger*) 2000. gada 15. jūnija secinājumus lietā C-94/99 *ARGE* (2000. gada 7. decembra spriedums, *Recueil*, I-11037. lpp., 59. punkts).

39. Turklāt spriedumā *Teckal* noteiktās prasības [7], proti, "īstenojot kontroli līdzīgā veidā, kā vietējā iestāde kontrolē savus dienestus", ir prasīta salīdzinoša, nevis identiska kontrole. Plašs juridisko un faktisko apstākļu novērtējums ir nepieciešams, lai noteiktu, vai ir vai nav salīdzinoša kontrole. Ja visi attiecīgie fakti ir ņemti vērā, ir skaidrs, ka Mēdlingas pilsēta ir spējīga īstenot šādu "salīdzinošu" kontroli, pat ja ir nodoti 49 % daļu. Šajā sakarā ir būtiski šādi faktori:

— tāpēc, ka tai ir vairākums balsu kopsapulcē, Mēdlingas pilsēta ir spējīga jebkurā laikā atcelt atkritumu apglabāšanas līgumu ar komercsabiedrību *Abfall* vai pārtraukt *Abfall* darbību kā tādu;

— Mēdlingas pilsēta var visos aspektos patstāvīgi regulēt visas *Abfall* darbības, jo abi valdes locekļi ir pakļauti kopsapulces noteiktajiem ierobežojumiem;

7 — Minēts iepriekš 5. zemsvītras piezīmē.

— saskaņā ar vienošanos, kas nosaka juridiskās attiecības starp pusēm, visi lēmumi par komercsabiedrības *Abfall* darbībām var tikt pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu (tas nozīmē — lemjot Mēdlingas pilsētai vienpersoniski);

— pateicoties daļu un balsošanas tiesību vienkāršam vairākumam, Mēdlingas pilsēta var jebkurā laikā un, nesniedzot iemeslus, atstādināt komercsabiedrības *Abfall* valdes locekli no tā amata, kā arī atstādināt valdes locekli, ko šim amatam ieteicis privātais uzņēmums. Turklāt kopsapulcē tā var lemt par valdes locekļu atalgojuma samazinājumu.

40. Savā atbildē Komisija noraida Austrijas valdības viedokli, ka ir nepieciešams katrā atsevišķā gadījumā un, ņemot vērā visus apstākļus, noteikt, vai pastāv iekšējas kontroles attiecības. Šādas pārbaudes novedīs pie tiesiskās nedrošības attiecībā uz direktīvas piemērošanu publiskajiem iepirkumiem. No otras puses, Direktīvas 92/50 piemērošanas joma vienkārši un iepriekš paredzami var būt noteikta ar kritērijiem, ko piemērojusi Komisija, tas ir, trešās puses ietekmi uz līgumslēdzēju.

2) Vērtējums

41. Lai noteiktu, vai šī Komisijas ierosinātā lieta ir pamatota, ir jāpārbauda šādi divi jautājumi:

a) vai komercsabiedrība *Abfall*, kurā komercsabiedrībai *Saubermacher* pieder 49 % daļu, ir jāuzskata par juridisku vienību, kura, lai arī tā juridiski bija nošķirta kā atsevišķa juridiskā persona, tomēr paliek neatņemama organizatoriskās struktūras sastāvdaļa, ar kuras palīdzību Mēdlingas pilsētai bija jāveic tās sabiedriskie pienākumi, tai skaitā atkritumu apglabāšana? Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, Mēdlingas pilsētas komercsabiedrībai *Abfall* piešķirtais līgums par atkritumu apglabāšanu ir jāuzskata par pilsētas organizācijas iekšēju līgumu. Tādā gadījumā nav līguma, kuram būtu jāpiemēro Direktīvā 92/50 minētie noteikumi par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu;

b) un, ja pieņem, ka komercsabiedrība *Abfall* savā pašreizējā juridiskajā formā, tas ir, *Saubermacher* iegādājoties tās daļas un ņemot turklāt vērā statūtus un attiecīgos likumus, jāuzskata par

vienību ārpus Mēdlingas pilsētas organizācijas, vai pastāv atbilstība attiecīgajiem Direktīvas 92/50 noteikumiem?

42. Kā esmu paskaidrojis iepriekš, Komisijas prasība rada jautājumu par to, kas būtu jāsaprot ar līgumu, kura slēgšanas tiesības nav piešķirtas vietējās iestādes struktūras ietvaros. Saskaņā ar tiesas judikatūru Direktīva 92/50 ir piemērojama, ja tāda līgumslēdzējas iestāde kā vietējā iestāde plāno ar vienību, kas formāli ir nodalīta un neatkarīga no tās attiecībā uz lēmumu pieņemšanu, rakstiski noslēgt līgumu, kurā ir paredzēta samaksa [8]. No tā izriet, ka otrs līgumslēdzējs netiek uzskatīts par piekritīgu tādai varas struktūrai kā līgumslēdzējas iestāde, ja tas ir juridiski nodalīts no tās. Tomēr nav izslēgti arī citi apstākļi, kuros nav obligāti jāizsludina konkursi, pat ja līdzatbildīgais līgumslēdzējs ir vienība, kura ir juridiski nodalīta no līgumslēdzējas iestādes [9]. Šinī sakarā *Teckal* piedāvā divu kritēriju kopumu, kuri tiek izmantoti, lai noteiktu, vai pastāv iekšēja varas struktūra. Šis ir gadījums, kad ir ievērots kritērijs, ka "vietējā iestāde īsteno kontroli pār iesaistīto personu līdzīgā veidā, kā tā kontrolē savus dienestus, un tanī pat laikā šī persona realizē būtisku daļu savas darbības ar valsts iestādi vai iestādēm, kas to pārvalda" [10].

43. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Teckal* neatkarīgā organizācija pilnībā piederēja valsts uzņēmumam. Spriedums lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau* [11], kas tika pasludināts pēc tam, kad rakstveida process šinī lietā bija pabeigts, attiecās uz to, vai līgumslēdzēja iestāde pār tā saucamo "uzņēmumu ar jauktu kapitālu", tas ir, uzņēmumu, kurā daļas pieder arī privātiem uzņēmumiem, var īstenot kontroli līdzīgā veidā, kā vietējā iestāde kontrolē savus dienestus. Tiesa nolēma, ka, "ja privātam uzņēmumam pat kā mazākumdalībniekam pieder kapitāla daļas komercsabiedrībā, kas pieder arī līgumslēdzējai iestādei, tas katrā ziņā izslēdz, ka šī līgumslēdzēja iestāde varētu kontrolēt minēto komercsabiedrību līdzīgā veidā, kā tā kontrolē savus dienestus".

44. Šinī gadījumā viens no faktoriem, uz kuriem Tiesa balstījās, taisot spriedumu, bija fakts, ka publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana uzņēmumam ar jauktu kapitālu, neizsludinot konkursu, apdraudētu Direktīvā 92/50 minēto mērķi nodrošināt brīvu un netraucētu konkurenci, kā arī principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām pusēm, jo šāda procedūra sniegtu privātajam uzņēmumam, kas piedalās minētajā uzņēmējsabiedrībā ar savu kapitālu, priekšrocības attiecībā pret tā konkurentiem [12].

8 — Skat. spriedumu lietā *ARGE*, minēts 6. zemsvītras piezīmē, 40. punkts, un spriedumu lietā *Teckal*, minēts 5. zemsvītras piezīmē.

9 — Skat. 2005. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-26/03 *Stadt Halle* un *RPL Lochau* (Krājums, I-1. lpp., 49. punkts).

10 — Spriedums lietā *Teckal*, minēts 5. zemsvītras piezīmē.

11 — Skat. spriedumu lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, minēts 9. zemsvītras piezīmē.

12 — Spriedums lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, minēts 9. zemsvītras piezīmē.

45. Īsumā — juridiskā vienība, kas ir nodalīta kā neatkarīga juridiskā persona, nevar tikt uzskatīta par līgumslēdzēju iestādi veidojošu daļu, ja privātam uzņēmumam ir kapitāla daļas šinī uzņēmumā.

46. No iepriekš minētajiem faktiem, kas izklāstīti 7.–16. punktā, un no statūtiem, uz ko atsaucas Komisija un kas nav mainīti, kā iepriekš minēts 36. punktā, ir skaidrs, ka:

— komercsabiedrībai *Saubermacher* ir 49 % daļu komercsabiedrībā *Abfall*;

— piedevām daļu turēšanai šai sabiedrībai ir arī tiesības iecelt vienu no valdes locekļiem;

— šie valdes locekļi ir atbildīgi par komercsabiedrības *Abfall* uzņēmējdarbību;

— akcionāru kopsapulces kvalificēts balsu vairākums ir nepieciešams svarīgu lēmumu pieņemšanā, kas attiecas uz uzņēmuma struktūru un organizāciju.

47. Uz šo faktu pamata ir pierādīts, ka attiecības starp Mēdlingas pilsētu un komercsabiedrību *Abfall* nav iekšējas attiecības, kurās Mēdlingas pilsēta var kontrolēt šo uzņēmējsabiedrību tādā veidā, kādā tā kontrolē pašas dienestus. Šo atzinumu nemaina fakts, ka pilsēta var izlemt izbeigt tās sadarbību ar komercsabiedrību *Saubermacher*. Turklāt šinī gadījumā to ierobežo vispārīgie un īpašie nacionālo tiesību aktu noteikumi par fiziskajām un juridiskajām personām, kas nosaka attiecības starp pusēm, kas strādā kopā uzņēmumā, un tas nozīmē, ka tai katrā ziņā ir jāņem vērā komercsabiedrības *Saubermacher* likumiskās intereses. Izskatās maz ticams, ka komercsabiedrība *Saubermacher* būtu bijusi gatava, pārņemot ievērojamu *Abfall* daļu, nodibināt kooperatīvu saikni ar Mēdlingas pilsētu kā vēl vienu galveno daļu turētāju, ja šīs kooperatīvās saiknes uzturēšana būtu pilnībā pilsētas varā.

48. Šinī lietā Mēdlingas pilsētas iekšējā dienesta pārveidošana par privātu uzņēmumu nevar tikt uzskatīta par iekšēju darbību, ņemot vērā atdalīšanās procesu un komercsabiedrības *Abfall* darbību.

49. Nekavējoties pēc tam, kad 1999. gada 16. jūnijā Mēdlingas pilsēta tika nodibinājusi komercsabiedrību *Abfall*, tā saskaņā ar pilsē-

tas padomes 25. jūnija lēmumu sāka meklēt privātu partneri izveidotajam uzņēmumam. Mēdlingas pilsēta ar komercsabiedrības *Saubermacher* iesaistīšanu ieguva nepieciešamo kompetenci komercsabiedrības *Abfall* tirdzniecības darbībām.

50. Šādu faktu interpretāciju apstiprina šādi fakti:

— atkritumu apglabāšanas līguma starp Mēdlingas pilsētu un komercsabiedrību *Abfall* izpilde tika sākta tikai pēc tam, kad komercsabiedrība *Saubermacher* ieguva daļas komercsabiedrībā *Abfall*;

— uz trešajām personām attiecas 20 % līdz 30 % no komercsabiedrības *Abfall* darbībām (skat. 16. punktu).

51. Tā kā komercsabiedrība *Abfall* tās pašreizējā juridiskajā formā, tas ir, ar *Saubermacher* iegūtām daļām komercsabiedrībā un statūtu noteikumiem un tai piemērojamiem likumiem, ir jāuzskata par vienību, kas neietilpst Mēdlingas pilsētas pašvaldības struktūrā, ir jāpārbauda, vai atkritumu apglabāšanas līgums, ar kuru Mēdlingas pilsēta piešķīra komercsabiedrībai *Abfall* ekskluzīvas tiesības savākt un apsaimniekot atkritumus, ietilpst Direktīvas 92/50 piemērošanas jomā un vai ir pareizi ievēroti attiecīgie noteikumi.

52. Es, pirmkārt, piezīmēšu, ka Mēdlingas pilsēta ir vietējā iestāde. Turklāt šo faktu Austrijas valdība nav apstrīdējusi. Direktīvas 92/50 1. panta b) apakšpunkts noteic, ka līgumslēdzējas iestādes ir valsts, reģionālas vai vietējas iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas iestādes vai publisko tiesību subjekti. Kā vietējā iestāde Mēdlingas pilsēta tādēļ ir līgumslēdzēja iestāde un ietilpst direktīvas *ratione personae* lokā.

53. Otrkārt, pakalpojumi, kas ir šo attiecību pamatā, ietilpst direktīvas jomā. Direktīvas I A pielikumā starp tur minētajām pakalpojumu kategorijām ir 16. kategorija, kura attiecas uz "[no]tekūdeņu un atkritumu savākšanu; sanitāriju un līdzīgiem pakalpojumiem". Kas attiecas uz pakalpojumu īpašo saturu, I A pielikums atsaucas uz *CPC* atsauces numuru (ANO Kopējā ražojumu klasifikācija), kura ir norādīta blakus attiecīgajai kategorijai. Komercsabiedrības *Abfall* pamatdarbības ietver atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu, nepārstrādājamos at-

kritumus, atkritumus, kas bioloģiski noārdās, un bīstamās vielas. No tā izriet, ka komercsabiedrības *Abfall* pamatdarbības ir tās, kuras minētas direktīvas I A pielikumā, un ka direktīvas noteikumi tādēļ ir piemērojami.

54. Nākamais aspekts, kas būtu jāpārbauda, ir Mēdlingas pilsētas un komercsabiedrības *Abfall* attiecību raksturs. Preambulas astotais apsvērums nosaka: "[..] šī direktīva attiecas tikai uz pakalpojumu sniegšanu, kas pamatota ar līgumiem; [..] šī direktīva neattiecas uz pakalpojumu sniegšanu ar citu pamatojumu, piemēram, normatīviem aktiem vai darba līgumiem". 1. panta a) apakšpunkts sniedz definīciju terminam "valsts pakalpojumu [publiskā iepirkuma] līgums" šīs direktīvas nolūkam, proti, "līgumi, kas pelņas nolūkos rakstiski noslēgti starp pakalpojumu sniedzēju un līgumslēdzēju iestādi".

55. Lai pastāvošas attiecības varētu uzskatīt par publisku iepirkumu, ir jāpārbauda, vai līgums tika noslēgts līguma formā un vai noteikumi par apmaksu tika apspriesti. Tā tas ir šinī lietā. Tas ir neapstrīdams fakts, ka atkritumu apglabāšanas līgums, ar kuru Mēdlingas pilsēta piešķīra komercsabiedrībai *Abfall* ekskluzīvas tiesības savākt un pārstrādāt atkritumus, noteic, ka Mēdlingas pilsētai ir jāmaksā komercsabiedrībai *Abfall* noteikta summa par atkritumu tvertni vai konteineru, kas ir atlīdzība par atkritumu savākšanu un pārstrādi.

56. Turklāt divām juridiskajām personām, kas noslēdz līgumu, ir jābūt juridiski neatkarīgām vienai no otras, citādāk tas ir uzskatāms par "iekšējo" pakalpojumu. Es jau iepriekš 46.–50. punktā izklāstīju, ka komercsabiedrību *Abfall* nevar uzskatīt par iekšēju Mēdlingas pilsētas dienestu nedz juridiski, nedz faktiski.

57. Fakts, ka lēmums noslēgt līgumu starp Mēdlingas pilsētu un komercsabiedrību *Abfall* bija pieņemts laikā, kad komercsabiedrība *Abfall* vēl pilnībā piederēja Mēdlingas pilsētai, nemaina atzinumu, ka saskaņā ar direktīvas 8. pantu, 11. panta 1. punktu un 15. panta 2. punktu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības bija jāpiešķir saskaņā ar tās III līdz VI sadaļā minētajiem noteikumiem. Pārliecība, ka komercsabiedrība *Abfall* iegūs līgumu ar Mēdlingas pilsētu, padarīja daļu iegūšanu šinī uzņēmumā par saistošu privātam pretendentam. Turklāt šādas ārējas nodalīšanas formas, kurās nodalītās vienības tiek padarītas pievilcīgas privātiem pretendentiem ar neiero-

bežota termiņa līgumiem, kas noslēgti iepriekš "pūra" veidā, nedrīkst traucēt Direktīvas 92/50 piemērojamībai. Direktīva ir attiecināma arī uz šādām vienošanām.

58. Saskaņā ar iepriekš minēto es uzskatu, ka Komisija ir pierādījusi direktīvas 8. panta, 11. panta 1. punkta un 15. panta 2. punkta pārkāpumu.

VI — Secinājumi

59. Pamatojoties uz iepriekš minēto, es iesaku Tiesai:

— atzīt, ka, pamatojoties uz faktu, ka Mēdlingas pilsētas atkritumu apglabāšanas līguma slēgšanas tiesību piešķiršana neatbilst Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanai 8. pantā, 11. panta 1. punktā un 15. panta 2. punktā noteiktajiem procedūras un līguma izsludināšanas noteikumiem, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva;

— piespriest Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.